

Vårdrelaterade infektioner följs inte upp

På vårdcentralerna följs rapporterade vårdrelaterade infektioner inte upp, och elva av landets samtliga landsting uppfyller inte lagstadgade krav på dokumentation beträffande hygien. Det visar Socialstyrelsens rapport »Vårdgivarnas arbete med vårdhygien«.

Socialstyrelsen gjorde hösten 2010 en tillsyn av vårdgivarnas arbete med vårdhygien, en uppföljning av undersökningen från 2006. Tillsynen omfattade en enkät till landets samtliga landsting samt 56 inspektioner på olika vårdenheter.

Enligt svaren på enkäten så uppfyllde 11 av 21 landsting inte de krav på dokumentation som Socialstyrelsen ställer, krav som är ställda utifrån lagstiftningen. Den vanligaste bristen var att det saknades ett dokumenterat

uppdrag för vårdhygienfunktionen.

Vid 19 av 20 vårdcentraler gjordes ingen uppföljning efter rapporterade vårdrelaterade infektioner som uppstått på vårdcentralen. »Anmärkningsvärt«, kommenterar Socialstyrelsen i rapporten och tillägger: »I vart fall inte så att det kom till personalens kännedom.«

– Det var de svar vi fick av personalen vid inspektionerna, säger projektledaren Göran Mellbring.

Bristen på uppföljning av vårdrelaterade infektioner gällde även vid flera medicinkliniker och vid hälften av de studerade kirurgklinikerna.

I två landsting hade man inte tillgång till vårdhygienisk expertis fullt ut inom primärvården, något som betecknas som oacceptabelt. Men samtliga landsting hade

sektioner med sådan expertis.

Tillsynen visar dock att förbättringar för att förebygga vårdrelaterade infektioner har gjorts sedan 2006: Samtliga sjukhuskliniker och 13 av 20 vårdcentraler hade återkommande kontroller av att basala hygienregler följdes, och samtliga kliniker hade registrering av vårdrelaterade infektioner – något som dock saknades på några vårdcentraler.

Enligt rapporten är vårdrelaterade infektioner och spridning av antibiotikaresistenta bakterier ett ökande problem, likaså att brister i ledningssystemet skapar otydlighet. I det fortsatta arbetet kommer Socialstyrelsen därför att fokusera sin tillsyn på vårdgivarnas ledningssystem, avslutar man.

Björn Enström

Fler vårdplatser utlovas i Stockholm

Sjukhusen i Stockholms läns landsting har det senaste året fått mycket kritik från Arbetsmiljöverket och Socialstyrelsen för arbetsmiljö- och patientsäkerhetsproblem i samband med överbeläggningar. Nu meddelar landstingsledningen att man avser att öppna mellan 100 och 170 nya vårdplatser vid Karolinska sjukhuset i Solna och Huddinge, Danderyds sjukhus, Södersjukhuset samt S:t Görans Sjukhus. 20 av platserna tillskapas inom barnsjukvården, resten inom den generella akutsjukvården. Platserna ska öppnas under 2011 och 2012. ■

Läkartidningens reporter Michael Lövtrup fick pris för bästa nyhet 2010.

Foto: Sara Hoffve

Läkartidningens reporter fick journalistpris

Läkartidningens reporter Michael Lövtrup har belönats med Fackförbundspressens journalistpris 2010 i klassen »Bästa nyhet« för avslöjandena om »hedersförfattare« i LT nr 4 och 6/2010.

Jury, som bestod av Jesper Bengtsson, Omvärlden, Barbro Hedvall, frilansskribent, och Torbjörn Nilsson, Fokus, motiverar priset så här:

»En facktidning ska granska den egna branschen, till glädje för branschen och andra. Det är vad som sker i detta reportage. Avslöjandet river slöjan av märkliga och godtyckliga traditioner.«

Läkartidningens bidrag var ett av fyra nominerade till priset, som är på 10 000 kronor.

Att »hedersförfattare« – personer i författarlistan som inte borde vara med – förekommer i varannan medicinsk avhandling, avslöjade Läkartidningen. Många anade att medicinska forskningsartiklar ofta innehåller hedersförfattare, men ingen kände till omfattningen, åtminstone inte i Sverige, förrän Läkartidningen gjorde sin enkätundersökning bland nydisputerade medicinska doktorer. ■

Läkarförbundet kritiskt till förslag om kvalitetsföreskrifter

Vagt och otydligt. Förslaget bör omarbetas, anser Läkarförbundet och Läkaresällskapet apropå Socialstyrelsens förslag till nya föreskrifter för ledningssystem för kvalitet och patientsäkerhet.

Socialstyrelsen vill ersätta nuvarande föreskrifter om ledningssystem för kvalitet och patientsäkerhet i hälso- och sjukvården med nya, som ska vara gemensamma för vården och socialtjänsten.

Läkarförbundet anser dock i ett remissvar att det lagda förslaget innebär en försämring jämfört med gällande fö-

reskrifter, eftersom det är mer byråkratiskt och i högre grad hänvisar till lagar och undantag. Det medför att tydligheten i vad som menas med kvalitet och säkerhet går förlorad, och gör föreskrifterna svårare att tillämpa för vårdgivare och personal.

Svenska Läkaresällskapet konstaterar i sitt remissvar, som Läkarförbundet ställt sig bakom, att för vissa patienter som har kontakt med både vård och socialtjänst, exempelvis många psykiatripatienter, kan ett gemensamt regelverk för ledningssystem ha fördelar. Samtidigt handlar

det om så många olikartade verksamheter att en gemensam föreskrift riskerar att bli tom på meningsfullt innehåll.

Man pekar också på att det saknas en utvecklad definition av vad kvalitet är. Begreppet »god vård«, som finns med i vägledningen till nuvarande föreskrift, finns exempelvis inte med. ■

LÄS MER Länk till Socialstyrelsens förslag: <http://www.sll.se/Handlingar/Landstingsstyrelsen/2011/110308/samo061.pdf>